

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

בעניין: עמאד עויידה

התובע

נ ג ד

1. מחמד סולימאן דג'אני

2. 2. יוסף דאהר

הנתבעת

עו"ד אלי תוסייה כהן

ע"י ב"כ

פסק דין

בפניי תביעת לשון הרע.

1. התובע הוא עמאד עויידה (להלן – התובע). הוא עורך דין במקצועו. הוא בעל רישיון לעריכת דין בישראל (משנת 1999), ומאת לשכת עורכי הדין של הרשות הפלסטינית בשטחי יהודה ושומרון וחבל עזה (משנת 1997). הנתבע הוא מוחמד סולימאן דג'אני (להלן – הנתבע). הוא תושב מזרח ירושלים. הוא בעל מניות וזכויות בבית מלון בשם "ניו אימפריאל הוטל" (להלן – המלון) בעיר העתיקה בירושלים.

2. עילתה של התביעה באי מייל שנשלח על ידי הנתבע ביום 2.10.05 (להלן – הפרסום). האי מייל נשלח לחברי ארגון המכונה P.E.F. (ראשי תיבות של Palestinian Economic Fund). להלן יכונה הארגון – P.E.F.). על פי התשתית שבפניי, בארגון חברים ארגונים, גופים ויחידים הפעילים בתחומים הכלכליים והפוליטיים במזרח ירושלים, ביהודה ושומרון ובחבל עזה (תצהיר התובע, פסקה 4). נושא הפרסום, על פי כותרתו, הוא המלון. הפרסום נכתב בשפה האנגלית. בשל חשיבותו, יובא להלן נוסח הפרסום בשפת המקור, בהשמטות קלות:

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 "This beautiful morning of Sunday 2 September 2005, the Israeli army led
2 by Plestinian lawyer Imad Awaida working for the law office of Ben
3 Yashua surrounded my house and confiscated my car. What is the story?
4 The Arab proverb says: 'Beware the evil that comes from those to whom
5 you were charitable'.

6 Thirty years ago my mother went to visit her sister. She found her crying.
7 Why? Her son Suleiman Awaidah who was working for his relatives was
8 fired because of incompetency and he has been sitting at home for three
9 months without work. As kind as she was, my mother promised her that
10 she will find him work. She went back and convinced my father to give
11 him a job at our Imperial hotel in Jaffa gate. After a few days my father
12 wanted to fire him because he was impotent, speaks no languages and had
13 no use for him. My mother cried 'Consider him a charity....' She pleaded
14 with him. 'God will reward you for your deed'. Every time he wanted to
15 fire him the same story goes. My father died in 1995. We wanted to retire
16 him but she insisted 'You do not touch him if you want to please me'.
17 Then in 1995 Suleiman's nephew graduated as a lawyer from Syria and
18 immediately his father arranged for him to work a big Israeli law firm.
19 His job was to bring cases from Plestinian clients. His uncle was a
20 profitable case. He convinced him to sue the hotel for compensation and
21 refused to make any compromises. Five years later, he won his case and
22 got him 360,000 NIS; half of which to be paid immediately, money which
23 we had to borrow from relatives and friends. Our lawyer worked on having
24 the rest paid in installments. But that was not enough for the greedy

25 Shylock. He wanted a piece of flesh and he got one – the car.

26 It is no coinciden[ce] that this happens when the lawyer of the Jewish
27 settlement investors who bought the Imperial Hotel from the greek
28 Patriarchy is threatening to take us to court.

29 But we will not sell the hotel. It is our family heritage. They can take the
30 car. They can take the house. They even can take the hotel. But we will not
31 sell it. Get the message!

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

Remember the proverb: 'Relatives are scorpions'. Who says proverbs lie?"

3. התובע טוען כי אמירות בפרסום, אשר יפורטו להלן, מהוות לשון הרע עליו. מהלך הדיון יהיה כדלקמן. תחילה אדון בשאלה האם יש בקטעים הנטענים משום לשון הרע כלפי התובע, במובן חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 (להלן – חוק איסור לשון הרע). מסקנתי היא, כי חלק מן האמירות עליהן נשען התובע מהוות לשון הרע כלפיו. אחרי כן, אדון בשאלה האם עומדות לנתבע הגנות על פי חוק איסור לשון הרע. מסקנתי היא, כי הנתבע לא הניח תשתית לקיומן של הגנות על פי חוק איסור לשון הרע. אחרי כן, אדון בשאלת הסעדים להם זכאי התובע.

לשון הרע

4. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 קובע, כי לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול

"(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשות מטרות לשנאה, לבוז או ללעג מצידם.

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו.

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו"

5. (א) השאלה האם ביטוי פלוני הוא בבחינת לשון הרע היא שאלה פרשנית. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי בשלב הראשון בפרשנות הביטוי, "... יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו, לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר. כלומר, יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת..." (דברי כב' הנשיא ברק בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ' פ"ד נח(3) 558 (2004), בפסקה 9 לפסק

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

דינו של כב' הנשיא א' ברק). צויין שם, כי במסגרת שלב זה, "..... יש לשלוף מתוך הביטוי את פרשנותו הסבירה, ולברר האם מדובר בביטוי הגורם להשפלת אדם פלוני בעיני האדם הסביר". נפסק עוד, כי "יש לייחס לביטוי את המשמעות הסבירה של המילים, לפי הקשרן תוך התחשבות באופיו של הז'אנר, ובהתאם לתפיסות מקובלות של האדם הסביר" (שם, בפסקה 13).

(ב) לעניין זה צויין בפרשה אחרת, כי "משמעותה של התבטאות אינה נגזרת אך ורק מפירושן המילולי או הבלשני המדויק של המילים שבהן נעשה שימוש. נסיבות חיצוניות הסובבות את הפרסום, ההקשר בו נאמרו הדברים – כל אלה, וכיוצא באלה, יש בהם כדי ללמד מהו, אל נכון, פירושו של הפרסום" (דברי כב' השופט א' ריבלין ברע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (2006) (בפסקה 24 לפסק דינו)).

(ג) הדגש לעניין זה הוא על מבחן אובייקטיבי. השאלה היא, "מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, והאם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך, אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך בה הובן הפרסום על-ידי הטוען לפגיעה בו" (דברי כב' השופטת ביניש בע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2) 607 (2002), בפסקה 6 לפסק הדין). לעניין יישומו של מבחן זה נפסק, כי "המבחן הקובע הוא, מהי, לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות, שקורא סביר היה מיחס למילים" (ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2) 333 (1989), בעמוד 337).

(ד) על רקע עקרונות אלה, אבחן את האמירות באי מייל, עליהן נסמכת התביעה שבפניי. לצורך הנוחות, אתרגם את הקטעים הרלוונטיים לשפה העברית.

6. (א) "הזהר מן הרשע אשר בא מאלה שכלפיהם נהגת בנדיבות". אמירה זו מופיעה בפסקה הראשונה של הפרסום. למקרא הטקסט בשלמותו, אני קובע כי לא הוכח שאמירה זו מתייחסת לתובע. טענתו של הנתבע בפרסום היא, כי נהג בנדיבות כלפי קרוב משפחה של התובע, מר

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 סלימאן עווידה (להלן – סלימאן). לטענתו, נעשתה צדקה עם סלימאן בכך שמשפחת הנתבע
2 העסיקה אותו. על פי הטענה, הלה גמל לה רעה תחת טובה, בכך שתבע אותה לדין.

3

4 (ב) אכן, בהמשך הפרסום קיימות התייחסויות ביקורתיות כלפי התובע. הדיון באלה ייעשה
5 בהמשך. עם זאת, האמירה המסוימת הנדונה כאן מקשרת בין עשיית הטובה עם מאן דהוא ועם
6 מעשי רשע הבאים ממנו. אין בפניי הסבר של התובע, כיצד ניתן להבין את שני חלקי האמירה
7 כמתייחסים, באופן סביר, אליו. אין התובע טוען, כי נעשתה עימו צדקה כלשהי על ידי הנתבע
8 או מי מקרוביו. גם הנתבע אינו טוען כי נעשתה צדקה כלשהי כלפי התובע. על רקע זה, אני
9 מוצא את טענותיו של הנתבע בנקודה זו (ראו פסקה 8 לתצהירו) משכנעות. אני קובע, כי אין
10 מדובר באמירה אשר יש בה משום לשון הרע כלפי התובע.

11

12 7. "הוא שיכנע אותו [את סלימאן – ע.ש.] לתבוע את בית המלון לתשלום פיצויים והתנגד
13 לכל פשרה"; "עורך דיננו פעל להסדיר את יתרת החוב בתשלומים, אך לא היה בזה כדי
14 לספק את השיילוק תאב הבצע" (ההדגשה הוספה בכתב התביעה); "הוא רצה חתיכת בשר
15 אדם וקיבל אחת – את המכונית" (ההדגשה הוספה בכתב התביעה).

16

17 8. המדובר בשילוב של אמירות. הטענה כי התובע שיכנע את דודו לתבוע את בית המלון
18 והתנגד לכל פשרה היא טענה עובדתית. הטענה כי התובע לא היה מוכן להסדיר את יתרת החוב
19 בתשלומים, ורצה לקבל את המכונית, אף היא טענה עובדתית. הטענות כי מדובר ב"שיילוק
20 תאב בצע" וכי התובע "רצה חתיכת בשר אדם" הן בבחינת הבעת דעה, אשר סבה, בנסיבות
21 העניין, על העובדות הנטענות.

22

23 9. (א) אמירות אלה מתייחסות, על פי הקשרן בטקסט, לתובע. על פי תוכן והקשרן, הן
24 מייחסות לתובע תכונה שלילית של תאוות בצע. נאמר במפורש כי התובע הוא תאב בצע. האם
25 יש לראות בכך משום לשון הרע?

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1

2 (ב) ביטויים שהם בבחינת "name calling" אינם מתפרשים בהכרח על ידי הקורא הסביר פירוש
3 מילולי פשטני. הם עשויים להיות מובנים על ידו כמבטאים עמדה רגשית שלילית, ולא
4 כמשקפים טיעון עובדתי פוגעני. ברוח זו נפסק בארצות הברית בעניין *Curtis Publishing Co. v.*
5 *Birdsong* 360 F.2d 344 (5th Cir.1966), כי הביטוי "those bastards" אינו מקים עילה בלשון הרע.
6 באופן דומה פסק גם בית המשפט הפדראלי העליון של ארצות הברית כי השימוש במילה "scab"
7 אינו מתאר עבירה של בגידה, כנטען (*National Association of Letter Carriers v. Austin* 418 U.S. 264)
8 (1974)). נפסק, כי נעשה בביטוי האמור שימוש "רופף ופיגורטיבי" (בעמוד 286), אשר אינו
9 מקים עילה בלשון הרע.

10

11 (ג) ברוח דומה פסק בית המשפט העליון בע"פ 8735/96 ביטון נ' קופ, פ"ד נב(1) 19 (1998).
12 באותו עניין נדונה התבטאות אשר ייחסה לנפגע שם כי הטיפול בו הנו "דרך ספתו של פסיכולוג
13 או דרך קליניקה של פסיכיאטר". כב' השופט ד' ביניש פסקה, כי הנתבע שם "לא התכוון
14 לקבוע אבחנה קלינית לגבי מצבו הנפשי של המערער, אלא להביע מורת רוח מסגנון הדברים
15 שכתב" (בפיסקה 10).

16

17 10. המקרה שבפניי אינו נופל לקו המקרים האמור. במקרה שבפניי אין מדובר בהטחת כינויים
18 גרידא. המדובר בייחוס תכונה, המבוסס, על פי הפרסום, על תשתית עובדתית קונקרטית. מן
19 האמירות שהובאו לעיל משתמעת, אפוא, טענה בעובדה. בנסיבות אלה, לא חל הרציונל העומד
20 בבסיס הפסיקה הנדונה. הדברים שנכתבו פוגעים בשמו הטוב של התובע. יש בהם כדי לבזות
21 את התובע, להשפילו ולפגוע במשלח ידו. אני קובע, על כן, כי יש בדברים משום לשון הרע על
22 התובע.

23

24 11. כאן המקום להתייחס באופן ספציפי לכינוי "שיילוק" המופיע בפרסום. התובע טען ללשון
25 הרע, הנובעת מקונוטציה אנטישמית בכינוי זה. ברקע טענה זו עומד מחזה של שייקספיר בשם

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 "הסותר מוונציה". אחת הדמויות המרכזיות במחזה היא זו של יהודי תושב וונציה בשם שיילוק.
2 מסופר על הלוואה שניתנה על ידי שיילוק לאדם בשם אנטוניו, בן הדת הנוצרית. על פי חוזה
3 ההלוואה, היה שיילוק זכאי לקבל ליטרת בשר של הלווה, אם הלה לא ישלם את חובו. החוב לא
4 שולם. שיילוק עמד על זכותו לקבל את ליטרת הבשר. הוא סירב להצעה לקבל סכום כפול
5 מסכום ההלוואה. בסופו של דבר, התניה החוזית האמורה לא בוצעה. לשיילוק נגרמת השפלה.
6 בהמשך לכך, הוא אף המיר את דתו לדת הנוצרית.

7
8 12. מן המחזה "הסותר מוונציה" יכולות לעלות השתמעויות אנטישמיות (ראו לעניין זה בפסק
9 דינו של כב' השופט קיסטר בבג"צ 175/71 פסטיבל למוזיקה אבו גוש קרית יערים נ' שר
10 החינוך והתרבות פ"ד כה(2) 821 (1971); ראו גם *Pressler v. Lethbridge and Westcom TV Group*
11 *Ltd.*, (2000), 86 B.C.L.R. (3d) 257. באותה פרשה צויין, עם זאת, כי המדובר בהשתמעות
12 "מתונה" בעוצמתה ((mild)). עם זאת, קיימת מחלוקת האם המחבר מבקש לקדם דעות
13 אנטישמיות, או שמא מבקש לתאר מציאות נתונה של אנטישמיות (ראו הערך העוסק במחזה ב
14 Wikipedia העוסק במחזה; ראו בהקשר זה גם (J. Freedland, "A very Jewish Villain", The
15 *Guardian*, Thursday 9 December 2004).

16
17 13. (א) עם זאת, ההשתמעות האמורה אינה ממצה את המובנים העשויים לעלות מן השם
18 שיילוק. בהקשרים אחרים נעשה בפסיקה שימוש בביטוי האמור כדי לתאר פרקטיקות של
19 הלוואה בריבית מופרזת (ראו *Di Iorio v. Warden of the Montreal Jail*, [1978] 1 S.C.R. 152). כך גם
20 בחקיקה מעבר לים. למשל, סעיף 687.081 של חוקי מדינת פלורידה אוסר על גביית רבית
21 מופרזת. כותרת השולים של הסעיף היא "Criminal usury, loan sharking; shylocking" (ההדגשה
22 הוספה). המונח "shylock" מוגדר בהוראה זו ביחד עם המונח "loan shark", ופירושו כל אדם
23 המלווה כסף תוך הפרת ההוראות האמורות.

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 (ב) באופן דומה, בפרשה אחרת, הובאה דמותו של שיילוק כדוגמא לאפיון שנוי במחלוקת
2 הכולל מאפיינים אתניים, אך לאו דווקא בהקשר אנטישמי (ראו *R. v. Keegstra* [1990] 3 S.C.R. 697
3).

4

5 14. לא למותר להוסיף ולציין, בהקשר זה, כי המונח "אנטישמיות" מוגדר במילון אוקספורד כ "
6 Theory, action, or practice directed against the Jews". יוצא, כי הפירוש המקובל
7 של מונח זה מתייחס ליהודי דווקא.

8

9 15. התובע אינו יהודי. בפרסום, מופיע הכינוי "שיילוק" בזיקה הדוקה לתיאור של תאוות בצע.
10 הגם שצויינה העובדה שהתובע עובד במשרד עורכי דין ישראלי, אני סבור, על רקע מכלול
11 השיקולים עליהם עמדתי, כי יש לפרש במקרה זה את המילה "שיילוק" כשקולה לתיגו של
12 התובע כתאב בצע. אין מדובר, בנסיבות העניין, בתיג אנטישמי.

13

14 16. מסקנה זו יפה גם ביחס לטענה שבפרסום לפיה התובע רצה "חתיכת בשר אדם" (flesh).
15 אין להבין אמירה זו באופן מילולי. היא, בבירור, מתכתבת עם המחזה האמור, בו עומד שיילוק
16 על קיומו של הסכם לפיו הוא זכאי לקבל ליטרת בשר. בפרסום נעשה בביטוי זה שימוש
17 כמטאפורה לכך שהתובע פעל לתפיסת מכוניתו של הנתבע. יוצא, כי גם אמירה זו מייחסת
18 לתובע תכונה של רדיפת בצע, על רקע הפעולה האמורה.

19

20 17. הנתבע טוען, כי הכינוי שיילוק תאב בצע לא הופנה כלפי התובע, כי אם כלפי דודו, אותו
21 ייצג בהליך בבית הדין לעבודה, מפני שלא היה מוכן לעשות כל ויתור לאורך כל ההליך הארוך
22 והמייגע בבית הדין האזורי לעבודה וגילה עקשנות בלתי מובנת (פיסקה 4 לתצהירו). מתוכן
23 הפרסום עולה בבירור, כי נושא הפרסום אינו הדוד, כי אם התובע עצמו. בקטע הרלוונטי,
24 המילה he, עליה סבות המלים נשוא התביעה, ובה נעשה שימוש מספר פעמים, מתייחסת בבירור
25 אל התובע. כך, במשפטים " His uncle was a profitable case. He convinced him to sue the hotel for "

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 "compensation and refused to make any compromises", ברור כי הכוונה בדברים היא לתובע, ולא
2 לדוד. לפיכך, אני דוחה טענה זו.

3

4 18. "אין זה מקרה שאירוע זה מתרחש כאשר עורכי דין של משקיעים בהתיישבות (או
5 ההתנחלות) היהודית אשר רכשו את מלון אימפריאל מהפטריוארכיה היוונית מאיימים לקחת
6 אותנו לבית המשפט" (ההדגשות הוספו בכתב התביעה).

7

8 19. (א) התובע טוען לעניין זה כי הפרסום מבליט באופן מכוון וזדוני את עובדת היותו עובד
9 במשרד עורך דין ישראלי. הוא טוען עוד, כי הפרסום קושר ללא כל יסוד בין הסכסוך הפרטי
10 שבו ייצג התובע לקוח ערבי פרטי ממזרח ירושלים נגד בית המלון, וכנגד הנתבע באופן אישי,
11 ובין סכסוך אחר לחלוטין שבו עורכי דין של מתנחלים יהודיים מאיימים על פי הטענה לנהל
12 הליך נגד בית המלון. התובע טוען כי מכך ניתן להבין, שהוא קשור או מתואם בדרך כלשהי עם
13 אותו סכסוך אחר. לטענתו, הדבר נועד לרמוז באופן מפורש או משתמע לציבור הרחב, אליו
14 כוון הפרסום, שהתובע פועל בניגוד לאינטרס הלאומי של אותו ציבור, ומסייע במישרין או
15 בעקיפין לקידום אינטרסים של מתנחלים יהודיים¹ בעיר העתיקה בירושלים.

16

17 (ב) התובע מוסיף וטוען, כי רמיזות אלה הן חמורות ביותר בקרב קהל לקוחותיו, הציבור הרחב
18 וחוגים שונים הבאים עימו במגע, ואף עלולות לסכן את חייו ממש. לטענת התובע, יש בדברים
19 כדי לגרום נזק קשה ובל יתוקן למוניטין המקצועי והאישי של התובע בחברה ובציבור הערבי
20 של מזרח ירושלים ושטחי יהודה ושומרון, וקהל לקוחותיו של התובע הבא ממגזר זה.

21

22 (ג) התובע טוען, כי הפגיעה בו קשה במיוחד נוכח העובדה שהפרסום נעשה בתקופה של
23 מהומות קשות בשטחי יהודה ושומרון על רקע בניית גדר ההפרדה. הוא טוען כי הפרסום נעשה

¹ יצויין, כי האי מייל אינו מדבר על מתנחלים, settlers באנגלית, כי אם על התנחלות, או התיישבות, settlement באנגלית.

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

בתקופה של ניסיונות של מתנחלים יהודיים לתפוס חזקות במבנה בית המלון של הנתבע עקב
עיסקת הרכישה הנטענת, וכי היה "בלגן", לדבריו, עם המנזר (פיסקה 20 לתצהיר התובע).

(ד) אציין, כי הנתבע לא כפר בדברים אלה. הוא אישר כי בתחילת אוגוסט 2005 היה ניסיון של
עטרת כוהנים לרכוש מן המנזר את המקרקעין עליהם נמצא המלון (עמוד 49, שורות 14 – 15).
הנתבע אישר גם, כי היו פרסומים על עניין זה בעיתונות (עמוד 49 שורות 21 – 22).

20. (א) הנתבע ביקש לטעון, כי לא ניסה לקשור בין התובע ובין רכישת קרקעות על ידי
משקיעים של ההתיישבות או ההתנחלות היהודית (ראו בעמוד 52, שורות 10 – 11). ניסיון זה
לא יצלח. אכן, בולטת העובדה שהנתבע אינו מתמודד כלל בתצהירו עם המלים, אותן הוא כתב
בפתיח של הפסקה העוסקת ברכישת המלון על ידי מתיישבים יהודים, ולפיהן "it is no co-"
"inciden[ce] that this happens..." (ההדגשה הוספה). לא ברור, לשיטתו, איזה פירוש אחר ניתן
לייחס לאמירה כי אין מדובר בצירוף מקרים.

(ב) בחקירתו הנגדית טען הנתבע בהקשר זה, כי "כשירוד גשם יורד זלעפות. כל בעיות תוהו
ובוהו מתחברות באותה עת. הכוונה אינה בהכרח שיש קשר בין הדברים" (עמוד 50, שורות 3 –
4). גם דברים אלה אינם מספקים תשובה משכנעת לכך, שבטקסט נכתב בפירוש כי אין מדובר
בצירוף מקרים. היינו, נטען בבירור לקיומו של קשר בין הדברים.

21. (א) שאלה אחרת היא, למה קישר הנתבע את הדברים: האם לפעולות התובע, או שמא
להתנהגותו המתוארת של סלימאן. מעיון באמירה הרלוונטית בפרסום עולה כי המלים "that this
happens" סבות על האירוע שהיווה את הטריגר המיידי למכתב, והוא פעולת ההוצאה לפועל
שיזם התובע לעיקול מכוניתו של הנתבע. הטענות בהקשר זה סבות, על פי הקשר הדברים, על
התובע, ועל אופן ניהול ההליכים על ידו.

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

(ב) מסקנה זו מתחזקת על רקע העובדה שהקטע המתאר את הניסיון להשתלט על המלון מתייחס אף הוא לפעולות של עורך דין. ההקבלה בין קטע זה ובין הקטע הקודם, המתייחס לפעולות התובע כעורך דינו של סלימאן, בולטת לעין.

(ג) לא למותר להעיר, כי פירוש זה עולה בקנה אחד אף עם עדותו של הנתבע. הלה העיד, ביחס לפיסקה הנדונה, כי "כתבתי זאת בלחץ באותו רגע, כשישבתי במשרדי בבוקר. לפתע יש שוטרים מסביבי. היתה תגובה למה שקרה ... זה היה תגובה בלהט הרגע" (עמוד 50, שורות 7 – 9).

(ד) אני קובע, אפוא, כי הקישור הוא לתובע ולפעולותיו.

22. לעניין מובנו של הפרסום התובע הגיש כראייה (1/ת) אי מייל נוסף ששלח הנתבע. אי מייל זה נשלח ביום 4.10.05, היינו – יומיים לאחר הפרסום. הוא הועבר לאותה רשימת תפוצה אליה מיען הנתבע את הפרסום המקורי.

23. (א) הנתבע מבקש להישען על האמור בת/1 הנ"ל. הנתבע נקלע בהקשר זה לסתירה בסיכומיו, כאשר מחד הוא מקדיש טיעון נרחב לעולה מת/1 (ראו פסקאות 59 – 61 לסיכומים)², ובסמוך הוא טוען כי אין להביא ראיות להוכחת משמעות הפרסום, וכי הפרשנות צריכה להיעשות על ידי בית המשפט תוך עיון בפרסום עצמו (פסקאות 71 – 72 לסיכומים).

² הנתבע טוען בסיכומיו כי הכוונה היא שצורות באו אליו בצורות. הוא נשען בהקשר זה על האמור במוצג ת/1. הנתבע טוען כי מאי מייל זה עולות בעיות רבות, חוב ארגונה, עובדים במלון, חוב שכירות של המלון, התביעה של סלימאן, איומי עורכי הדין של המתנחלים לנקוט בהליך משפטי ביחס לשטח הקרקע עליו הוקם המלון. דא עקא, הנתבע לא העיד בתצהירו, או בעדותו, על אותם עניינים נטענים. אין בדברים אלה שכתב הנתבע במועד מאוחר יותר כדי לשנות את ההבנה הסבירה של הפרסום בעת שנעשה. בכל מקרה, הדברים אינם מסבירים מדוע כתב הנתבע בפרסום כי אין מדובר בצירוף מקרים. מטעמים אלה, אין בטענה זו כדי לסייע לנתבע.

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1

2 (ב) כפי שצויין לעיל, המבחן על פיו מתפרש הפרסום הוא מבחן האדם הסביר. טענות מאוחרות
3 של המפרסם בדבר כוונתו בפרסום אינן יכולות לשנות לעניין זה. הן אינן יכולות לשנות בדיעבד
4 את מובנו של הפרסום. אזכיר, כי בעניין אפל הנ"ל נאמר כי אין חשיבות, בבחינת משמעותה
5 לשון הרע, לכוונת המפרסם. קשה גם לראות בדברים שכתב הנתבע עצמו משום נסיבות
6 חיצוניות במובן סעיף 3 לחוק איסור לשון הרע, אשר מותר להיעזר בהן בקביעת מובנו של
7 הפרסום.

8

9 24. (א) בכל מקרה, אין באמור בת/1 כדי לשנות באופן מהותי את הבנת הפרסום. הנתבע טוען
10 בת/1 כי

11

12 "... there was much personal pain not at confiscating a car or
13 the ingratitude but that this is happening at a time when
14 Palestinian Jerusalemites should stick together to face this
15 onslaught .... Suddenly I saw myself surrounded by Israeli
16 soldiers and court clerks headed by a palestinian lawyer at a
17 time when the issue was still negotiated by the lawyers. They
18 said they wanted the car so I said take it. What is the problem?
19 Now I cannot separate this from a phone call we received a
20 few days ago from the lawyer of the Israeli settlers who
21 bought the hotel lease warning us that unless we recognize
22 their deed as legal then legal steps will take legal action
23 against us"

24

25

(ההדגשה הוספה)

26

27 (ב) מן הדברים המודגשים עולה כי גם בחלוף יומיים מן האירוע הנטען של תפיסת מכוניתו,
28 טען כי לא ניתן לנתק בין אירוע זה ובין שיחת הטלפון שקיבל מעורך דינם של המתדיישים
29 הישראלים אשר רכשו את בית המלון. היינו, הוא עומד על הטענה כי קיים קשר בין הדברים.

30

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 (ג) בהמשך ת/1 מוסיף הנתבע ומסביר, ביחס לפרסום, כי

2
3 “The story was not about family feud nor about charity but
4 about the takeover of an important Palestinian property
5 located in the most strategic location in Jerusalem. When you
6 read later in the newspapers that this property is lost, say you
7 read it here first and tell them why and how”
8

9 יוצא, כי גם עתה טוען הנתבע כי הנושא של הפרסום היה ההשתלטות הנטענת על בית המלון.
10 יוצא, כי בדברים אלה קושר הנתבע בין ההשתלטות הנטענת על המלון ובין התביעה של
11 סלימאן עווידה בבית הדין לעבודה.
12

13 25. סיכומה של נקודה זו. הנתבע טען בפרסום לקשר בין התנהגותו המתוארת של התובע
14 בהליכים שניהל בשם דודו סלימאן, ובין ההשתלטות של מתיישבים יהודיים על בית המלון. אין
15 טענה מפורשת כי התובע שיתף פעולה עם אותם מתיישבים, או נטל חלק ברכישת המלון על
16 ידיהם. אין גם טענה כי התובע ייצג את המתיישבים. עם זאת, ניתן להבין את טענת התובע
17 כמייחסת לתובע אחריות או תרומה, גם אם עקיפה, לכך שמתיישבים יהודיים השתלטו על
18 המלון, או לסכנה, לשיטת הכותב, להשתלטות כאמור. הפרסום קושר בין ההליך המשפטי, אותו
19 ניהל התובע, ובין השתלטות או סכנה כאמור. הפרסום המקורי טוען לזיקה עניינית בין הדברים,
20 אשר על פי הטענה אינם מהווים “צירוף מקרים”.
21

22 26. האם דברים אלה מהווים לשון הרע על התובע? התובע הוא ערבי תושב מזרח ירושלים.
23 טענתו היא, כי בקרב הקהילה הערבית, אליה הוא משייך, טענה מעין זו היא בבחינת לשון
24 הרע. בספרות צויין בהקשר זה כי
25

26 “קיימים פרסומים שהפגיעה העולה מהם נתפשת באופן שונה בעיני
27 קבוצות שונות בחברה, אך עדיין ייראו כ'לשון הרע' בעיני חברי כל

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

הקבוצות השונות. הכוונה היא למקרים שבהם אדם ידוע כמי ששייך לקבוצת מיעוט בעלת כללים ערכיים משלה, והפרסום מייחס לו הפרה של אותם כללים. פרסום שכזה יפגע בוודאי באותו אדם בעיני קבוצת המיעוט שאליה הוא משתייך, אולם הוא גם יפגע בו בעיני הציבור בכללותו, שכן הפרסום יציג אותו כאדם לא הגון שאין תוכו כבוד

(א' שנהר, דיני לשון הרע, תשנ"ז-1997, בעמוד 135).

27. ברוח זו פסק בית המשפט העליון בע"א 809/89 משעור נ' חביבי, פ"ד מז(1) 1 (1992). כב' השופט כץ, בדעת רוב, ציין כי "לדעתי אין זה חשוב כלל, אם סיוע בהשגת נשק עבור ישראל מצד ערבי ישראלי עלולה להוות מעשה פסול בעיני הציבור הרחב, הציבור הנאור או חלק ממנו, אם לאו. מה שקובע הוא שבפירסום הנדון כולו מהווה המשיב מטרה לחיצי גידופים והאשמות בבוגדנות, ויוחסו לו בקשר לכך מניעים שפלים של השגת טובות הנאה אנוכיות" (בפסקה 5 לפסק דינו). הלכה זו לא נהפכה ולא שונתה.

28. (א) במקרה שבפניי המדובר בפרסום אשר עולה ממנו טענה כי דרך פעולתו של התובע פגעה באינטרס של הקהילה אליה הוא משתייך. הטענה היא, כי האופן בו ניהל התובע את ההליך בעניינו של סלימאן תרמה לכך שמוסד חשוב יעבור לידיים יהודיות. מפסק הדין בעניין משעור עולה, כי טענה זו נתפסת כהוצאת לשון הרע על פי מבחן האדם הסביר, בלא קשר לשאלה כיצד רואה הציבור הרחב את המעשה הנטען לגופו.

(ב) הדברים אמורים ביתר שאת נוכח העובדה שהפרסום מבליט את העובדה שהתובע עובד במשרד עורכי דין ישראלי. הוא מבליט גם את העובדה שתפקידו, על פי הטענה, להביא תיקים

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 של לקוחות פלסטיניים. מובלטת גם הטענה כי הגיע לביתו של הנתבע מלווה בצבא הישראלי.
2 כל אלה מחדדים את המובן האמור של הפרסום.
3

4 29. למען שלמות התמונה אעיר, כי לא נעלמה מעיני הערת בית המשפט בע"א 9258/04 חורי נ'
5 כל אל ערב בע"מ (2005) הנוגעת לעניין הקרוב לענייננו. כב' השופט א' רובינשטיין ציין שם,
6 כי

7
8 "..... אין צורך איפוא לכאורה לקבוע מסמרות בשאלה האם 'האשמת'
9 פלוני בשותפות, במכירת קרקע ליהודים בישראל יכולה להוות לשון
10 הרע מבחינת תקנת הציבור הישראלית ותשתיתה הערכית של
11 המדינה, אף שאין הדבר בחינת פשיטא. יהא מי שיאמר, כי דבר
12 שיקומם בצדק רבים בהקשר הערכי של המדינה, אין מקום להידרש
13 אליו כלשון הרע כל עיקר. תיתכן גם דעה, ואולי יש בה ממש, שיש
14 מקום להבחין בין גינוי עמוק לכך שדבר זה עשוי להיתפס בכלל
15 כלשון הרע במגזר פלוני או בחלק ממנו, עניין המאיר באור עצוב את
16 מערכת היחסים הפנימית במדינה והטעון חינוך וצעדים בתחום
17 התודעה האזרחית מזה והשוויון מזה, לבין הסעד במקרים
18 המתאימים, בזהירות ובמשורה, לאדם שהיה לבוז בחלק מאותו מגזר
19 וישמו הוכפש; זו עוד אחת ממורכבויות הזמן והמקום, מן הפרדוקסים
20 שטרם נפתרו"
21

22 יצוין, כי פסק הדין הנ"ל בעניין משעור מאוזכר בפסק דין זה, ללא הסתייגות. יוצא, כי אין
23 בדברים המובאים כדי לגרוע מתוקפה של ההלכה שנפסקה בעניין משעור. על פי הלכה זו,
24 המדובר במקרה שבפניי בפרסום של לשון הרע.
25

26 30. בכל מקרה, אני סבור כי במקרה שבפניי התשובה לשאלה שלא הוכרעה בעניין חורי הנ"ל
27 מובילה למסקנה דומה לזו אליה הגיע בית המשפט בעניין משעור, והיא כי קיימת אחריות
28 בלשון הרע. אסביר את שיקולי.
29

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

31. השאלה אם קיימת הצדקה עניינית להכיר בעילה בלשון הרע כאשר הפגיעה בשם הטוב היא בקרב מגזר מסוים, בקרבו חי הנפגע, נדונה בהרחבה בע"א 466/83 שאהה נ' דרדריאן, פ"ד לט(4) 734 (1986). שני שופטי הרוב באותה פרשה הכירו, במישור העקרוני, בעילה כזו.

4

32. (א) מפסק דינה של כב' השופטת מ' בן פורת עולים בהקשר זה שני שיקולים עיקריים. האחד נוגע לאופייה של מדינת ישראל כמדינה רב תרבותית. לדבריה (בעמוד 746), "החברה בישראל מאגדת בתוכה פסיפס של קבוצות אוכלוסין בעלות תפיסות עולם ואורחות חיים שונים ומגוונים מן ההיבט הלאומי, הדתי והעדתי. סביר אפוא לגרוס, כי מידת הסובלנות, המאפיינת משטר דמוקרטי, מחייבת פרישת הגנה גם על מי שנפגע על-ידי פרסום כזב בקרב המגזר או החוג שבו מתנהלים חייו, ולא דווקא בקרב החברה בכללותה." (לאופייה האמור של מדינת ישראל ראו גם בד"נ 1789/98 מדינת ישראל נ' כהנא פ"ד נד(5) 45 (2000), בפסקה 22 לפסק דינו של כב' השופט ת' אור).

13

(ב) בהקשר זה הוסיפה כב' השופטת בן פורת בעניין שאהה, כי "חוק לשון הרע נועד בראש ובראשונה לאפשר לאדם להגן על שמו בקרב החברה בה הוא חי ופועל .... על כן, במקום בו נפגע שמו של אדם בעקבות אמירות כוזבות מן הראוי לאפשר לו להתגונן ועל מערכת המשפט לספק לו את הכלים לכך" (בעמודים 747 – 748).

18

33. השיקול השני ממנו נגזרה עמדתה העקרונית של כב' השופטת בן פורת בעניין שאהה הוא חשיבותה של זכות היסוד לשם הטוב. לדבריה, "במידה והתובע אשר נפגע עקב אמירות כוזבות ימצא עצמו על פי הכלל דלעיל חסר סעד משפטי תסוכל במקרים מתאימים מטרת החוק במתן כלי יעיל להגנה על שמו של אדם והוא יישאר חסר כל הגנה מצד מערכת המשפט. זאת ועוד, הדבר עלול לעודד תופעה של פגיעה בשמם של בני אדם על ידי אמירות כוזבות חסרות עיגון

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 ובסיס עובדתי, אשר בשל אופיין לא ניתן לתבוע בגינן בשל הוצאת לשון הרע ועל ידי כך יופקר
2 שמם של אזרחים מן השורה למבקשי רעתם" (בעמוד 747).

3

4 34. (א) דברים אלה נכתבו לפני קבלת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. חוק היסוד מכיר בזכותו
5 של כל אדם לכבוד (סעיף 2, 4 לחוק היסוד). הזכות החוקתית לכבוד, הנתונה לכל אדם, כוללת
6 גם את הזכות לשם טוב (ראו דברי כב' המשנה לנשיא א' ברק בבש"פ 537/95 גנימאת נ' מדינת
7 ישראל, פ"ד מט(3) 355, בעמוד 418).

8

9 (ב) על חשיבותה של זכות זו אין חולק. בפסיקה צויין, כי "כבוד האדם ושמו הטוב חשובים
10 לעיתים לאדם כחיים עצמם, הם יקרים לו לרוב יותר מכל נכס אחר" (דברי כב' השופט א' ברק
11 בע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא, פ"ד מג(3) 840, 846). בפרשה אחרת (בג"צ 6126/94 סנש נ'
12 רשות השידור, פ"ד נג(3) 855, בעמוד 858), צויין כי

13

14 "כבודו ושמו הטוב של אדם יקרים לו - למצער - כגופו. ומה אדם
15 קונה זכות על גופו - שלא יפגעו בו - כן קונה הוא זכות שלא יפגעו
16 בכבודו ובשמו הטוב. פגיעה בכבודו ובשמו הטוב של אדם מדמה
17 עצמה לאונס או למעשה מגונה הנעשים בגופו של אדם. ההבדל בין
18 שני סוגי הפגיעה אינו אלא זה, שאונס ומעשה מגונה פוצעים תחילה
19 בגוף ולאחר מכן בנפש, ואילו פגיעה בכבודו ובשמו הטוב של אדם
20 פוצעים בנפש ופגיעת-הנפש יכולה אף שתביא לפגיעת הגוף"

21

22 (דברי כב' השופט מ' חשין, בעמוד 858)

23

24 (ג) יש להזכיר בהקשר זה את העיקרון הבסיסי, לפיו "מקום שם הזכות - שם הסעד" (דברי כב'
25 הנשיא א' ברק בע"א 6370/00 קל בניין בע"מ נ' ע.ר.מ. רעננה לבניה והשכרה בע"מ, פ"ד נו)
26 289 (2002), בפסקה 10 לפסק דינו; פסק דינו של כב' השופט מ' חשין ברע"א 6339/97
27 רוקר נ' סלומון, פ"ד נה(1) 199 (1999), בפסקה 26 לפסק דינו). מטבע הדברים, עיקרון זה חל,

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 ואף במשנה תוקף, על זכויות חוקתיות. ברוח זו צויין, כי "המשפט הפרטי אינו יכול להישאר
2 אדיש לפגיעה בזכות האדם החוקתית. מוטלת עליו החובה 'לקלוט' הפרה זו וליתן בגינה סעד"
3 (א' ברק, פרשנות במשפט – חלק שלישי: פרשנות חוקתית (1993), בעמוד 682). בדבריה
4 המובאים לעיל של כב' השופטת בן פורת בעניין שאהה ניתן למצוא הד גם לעיקרון זה.

5

6 (ד) יש להזכיר בהקשר זה גם את העיקרון, לפיו זכויות היסוד במדינת ישראל נתונות באופן
7 שוויוני ומלא לבני המיעוטים המתגוררים בה. ברוח זו ציין כב' הנשיא א' ברק בבג"צ 6698/95
8 קענדאן נ' מינהל מקרקעי ישראל פ"ד נד(1) 258 (2000), כי "משהוקמה המדינה, הרי היא
9 נוהגת שוויון בין אזרחיה. מדינת ישראל היא מדינה יהודית אשר בתוכה חיים מיעוטים, ובהם
10 המיעוט הערבי. כל אחד מבני המיעוטים החיים בישראל נהנה משוויון זכויות גמור... שוויון
11 הזכויות בין כל בני האדם בישראל, תהא דתם אשר תהא ותהא לאומיותם אשר תהא - נגזר
12 מערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית " (בעמוד 282). באופן דומה נפסק
13 בפרשה אחרת, כי "במדינת ישראל קיים שוויון זכויות מלא וזכויות אדם מלאות לכל אדם "תהא
14 דתו ותהא אמונתו ותהא לאומיותו אשר תהא" (רע"א 7504/95 יאסין נ' רשם המפלגות, פ"ד נ)
15 (2) 45 (1996), בעמוד 70).

16

17 35. לדעתה של כב' השופטת בן פורת בעניין שאהה חבר באותה פרשה גם כב' השופט מ' אלון.
18 הוא ציין בפסק דינו, כי "נראה לי המבחן ללשון הרע, והוא: אם יש בה כדי לפגוע באדם לפי
19 מידת הפגיעה המצויה בחוק - בקרב החוג שעמו הוא נמנה, לפי המקובל והנהוג באותו חוג;
20 והלשון רעה היא, אף אם החוג מצומצם הוא במספר חבריו, ואף אם אין בהם בדברים משום
21 פגיעה כל שהיא בעיני רובו של הציבור; ולא זו בלבד, אלא כך הוא, גם אם המקובל באותו חוג
22 מצומצם נראה מוזר ותימהוני בעיני האדם הרגיל והחושב נכונה" (בעמוד 750).

23

24 36. שופטי הרוב בעניין שאהה הנ"ל לא קבעו זכות בלתי מסויגת בלשון הרע במצב המתואר.
25 הם נתנו משקל, בנסיבות חריגות, לשיקולים של תקנת הציבור. ברוח זו קבע כב' השופט אלון

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 כי יש לבחון האם הכרה בעילה בלשון הרע "כה חמורה וקשה היא מבחינת תשתית המערכת
2 המשפטית של מדינת ישראל כמדינת חוק ומבחינת שמירת בטחונה של ישראל מפני אויביה,
3 וכי נוגדת היא תפיסות יסוד של שלטון וסדר, עד שדוחה היא מפניה ועדיפה היא על שמירת
4 זכותו של התובע שלא להיפגע בעיני בני חברתו המחזיקים בדעה מסולפת זו" (בפיסקה 7).
5 בפסק הדין האמור הובע החשש, כי קבלת תביעה במצב כזה פירושה "לתת יד להשקפות
6 ולמעשים החותרים תחת שלטון החוק ומשטר המדינה" (בפיסקה 6).

7

8 37. האם שיקולים אלה חלים במקרה שבפניי, ומונעים הכרה בפגיעה בשמו הטוב של התובע?
9 אני סבור, כי התשובה שלילית. נקודת המוצא לדיון מצויה במעמדה החוקתי של הזכות לשם
10 הטוב. ההכרה במעמדה החוקתי של זכות זו מקרינה במישורין על פירוש של חוק איסור לשון
11 הרע. לעניין זה צויין, כי "כל דבר חקיקה של משפט פרטי .... צריך להתפרש על רקע זכויות
12 האדם הבסיסיות. ההנחה הינה כי, תכליתו של כל דבר חקיקה ..... – להגשים זכויות אדם
13 בסיסיות" (בספרו הנ"ל של ברק, בעמוד 686).

14

15 38. שיקולים של תקנת הציבור יכולים, במקרים קיצוניים ביותר, לסייג זכויות יסוד. כך נפסק
16 בעבר, למשל, לגבי זכות היסוד לבחור ולהיבחר (ע"ב 1/65 ירדור נ' יושב ראש ועדת הבחירות
17 המרכזית לכנסת השישית, פ"ד יט(3) 365 (1964)). עם זאת, קשת המקרים בהם תסויג זכות
18 היסוד בדרך זו היא מצומצמת ביותר. כך עולה מפסק הדין בעניין ירדור. כך עולה גם מפסק
19 הדין בעניין שאהה הנ"ל. הדברים אמורים ביתר שאת נוכח העיגון החוקתי שניתן לזכות לכבוד.

20

21 39. באופן דומה, נדחו שיקולים שעניינם טיבה הרב תרבותי של המדינה, רק במקרים קיצוניים
22 שעניינם הגנה מפני פגיעה חמורה בשלומם או בחייו של אדם. כך, כאשר היה מדובר ברצח
23 בנסיבות המכונות "כבוד המשפחה" (ראו פסק דינו של כב' השופט א' רובינשטיין בע"פ
24 10828/03 נג'אר נ' מדינת ישראל (2005); ראו גם ע"פ 3352/94 קטיש נ' מדינת ישראל)

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1   1996)). הוא הדין כאשר מדובר בעבירה של מעשה סדום (ראו פסק דינו של כב' הנשיא א' ברק
2   בע"פ 6274/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 293 (2000) בפסקה 16).

3

4   40. (א) שקלתי, האם המקרה שבפניי נופל לגדר מקרים קיצוניים אלה. המדובר בטענה ללשון
5   הרע הנוגעת לפגיעה באינטרסים של הציבור הערבי במזרח ירושלים, על רקע ניסיון של
6   מתיישבים יהודיים לרכוש קרקעות במזרח ירושלים. בהקשר זה יש להביא בחשבון, כי
7   לירושלים מעמד מיוחד במשפט המדינה. בחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל נקבע, כי "ירושלים
8   השלמה והמאוחדת היא בירת ישראל" (סעיף 1). חוק זה קובע את ריבונותה של המדינה
9   בירושלים השלמה והמאוחדת (ראו דברי המשנה לנשיא מ' אלון בבג"צ 4185/90 נאמני הר
10   הבית – עמותה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מז(5) 221 (1993), בעמוד 271). ירושלים
11   המזרחית אוחדה עם ירושלים עוד לפני חקיקת חוק היסוד (ראו פסק דינו של כב' השופט א'
12   ברק בבג"צ 282/88 עווד נ' ראש הממשלה, פ"ד מב(2) 424 (1988), בפסקה 7 לפסק הדין).
13   בקרב לא מעטים מבני הציבור היהודי במדינת ישראל נתפס הערך של ירושלים המאוחדת כבעל
14   חשיבות סמלית ומעשית רבה. למעמדה של ירושלים גם היבט לאומי ודתי משמעותי עבור
15   יהודים רבים.

16

17   (ב) יש להזכיר, בהקשר זה, כי בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו נקבע, בסעיף 1, כי יש לכבד את
18   זכויות היסוד שלפיו ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל. לעניין זה צויין, כי
19   "הקשר בין הארץ לעם היהודי, הזכות של העם על הארץ, החייאת השפה העברית והשאיפה
20   לשלום – כל אלה מהווים עקרונות אשר לרוחם יש לכבד זכויות יסוד של האדם. אכן, הכרזת
21   העצמאות מדגישה את חשיבותן של זכויות האדם ושל המבנה החברתי גם יחד. כיבוד זכויות
22   יסוד של האדם ברוח עקרונותיה של הכרזת העצמאות נועד להדגיש הן את החירות האישית והן
23   את הקשר החברתי. הכרזת העצמאות מאזנת בין כלל ופרט, בין שאיפה מדינית לבין זכויות
24   פרט. איזון זה הופך עתה עקרון חוקתי אשר על פיו יכובדו זכויות האדם" (בספרו הנ"ל של
25   ברק, בעמוד 306; ראו גם בעמוד 332).

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1
2 (ג) בהקשר זה לא למותר להזכיר גם את פסיקתו של בית המשפט העליון בבג"צ 114/78
3 בורקאן נ' שר האוצר, פ"ד לב(2) 800 (1978). באותה פרשה עמד בית המשפט העליון על
4 הצורך בישוב היהודי בעיר העתיקה. הודגשה החשיבות של "...החזרת עטרת הישוב היהודי
5 בעיר העתיקה לישנה, כדי שליהודים יהא שוב, כמו שהיה בעבר, רובע המיוחד להם, ליד רובעי
6 המוסלמים והנוצרים והארמנים" (דברי כב' השופט ח' כהן). צוטטו גם דברי כב' השופט
7 ויתקון, בבג"צ 275/74 בס נ' שר האוצר, ואח' כי: "הממשלה החליטה לשקם את הרובע
8 ולאכלס בו קהילה יהודית, וזאת על-מנת שיהא מקום ראי למשמעותו ההיסטורית, הלאומית
9 והדתית, שאין כדוגמתה בארץ ובעולם כולו".

10

11 (ד) עוד יש להזכיר, כי ערך כבוד האדם אינו מנותק מהקשר חברתי. בעיצובו של ערך כבוד
12 האדם (וממילא, בהגנה על השם הטוב), יש מקום גם להתחשבות בשיקולים שעמדו ביסוד
13 הפסיקה בעניין ירדור הנ"ל. ברק מציין בספרו הנ"ל, בעמוד 321, כי "כבוד האדם מחייב, על כן,
14 התחשבות בקיומה של חברה מאורגנת, שכן רק במסגרתה של זו ניתן יהיה לקיים את כבוד
15 האדם. אכן, נקודת המוצא הינה כי השלטון הנתון למדינה הינו חיוני לקיומה, ולקיומן של
16 זכויות האדם עצמן. זכויות אדם אינן במה לכיליון לאומי. חוקה אינה מרשם להתאבדות
17 לאומית. אכן, חוקי היסוד בדבר זכויות האדם משקפים פשרה לאומית בין כוח המדינה לבין
18 זכויות הפרט. הם פרי ההכרה כי יש לקיים זכויות אדם בסיסיות – ובמרכזן את 'כבוד האדם' –
19 ולשמור על המסגרת המדינית גם יחד.... 'כבוד האדם' מניח, אפוא, יחיד הפועל במסגרתה של
20 חברה, השומרת על כבודו של כל יחיד".

21

22 41. (א) לשיקולים אלה משקל ניכר. עם זאת, אין די בהם כדי להביא לשלילתה או לסיוגה של
23 זכות היסוד להגנה על השם הטוב במקרה שבפניי. לא למותר בהקשר זה להפנות על דרך
24 ההיקש לרע"א 2316/96 איזקסון נ' רשם המפלגות, פ"ד נ(2) 529 (1996). באותה פרשה נדון
25 רישומה של מפלגה אשר מטרתה היתה לפעול לחלוקתה של ירושלים. בית המשפט העליון

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

קבע, כי אין בכך כדי לשלול את קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית (בפסקה 25 לפסק דינו של כב' השופט מ' חשין). בין היתר על בסיס זה, נדחה ערעור על רישומה של המפלגה במדינת ישראל.

(ב) פסק הדין האמור לא דן בחוק איסור לשון הרע. מובן, כי הוא לא בא ליתן חותם של הכשר לפעילות אשר מטרתה עמדה לדיון שם. כל שנבדק הוא האם קיימת עילה לאי רישומה של מפלגה כאמור. עם זאת, עולה מפסק הדין כי בית המשפט לא היה מוכן לשלול את זכות היסוד של חירות ההתאגדות, על יסוד המצע האמור, בלא שיש לדבר אסמכתא מפורשת בחוק. בכך, הלך בית המשפט מן הבחינה הרעיונית בעקבות פסק דינו של בית המשפט העליון בד"נ 16/61 רשם החברות נ' כרדוש, פ"ד טז 1209 (1962), אשר ניתן כשלושים שנים לפני חקיקת חוקי היסוד.

(ג) במובן זה, פסק הדין מקרין על המקרה שבפניי. אף במקרה שבפניי נדונה זכות יסוד, היא זכות היסוד לשם טוב, המהווה חלק מן הזכות לכבוד. פסק הדין מלמד על כך, כי שיקולי תקנת הציבור במקרה זה אינם מגיעים לעוצמה הנדרשת, העשויה לשלול, בנסיבות העניין, את זכותו החוקתית של התובע להגנה על שמו הטוב.

42. מסקנה זו מתחזקת נוכח התפיסה, לפיה חקיקת חוקי היסוד הקטינה את כוחו של האינטרס הציבורי, במסגרת האיוונים הנעשים במשפט הפרטי (ראו בספרו הנ"ל של ברק, בעמוד 687). ברוח דומה צויין שם גם (בעמוד 349), כי "ניתן, אפוא, לתאר את תכליתו של חוק היסוד כתכלית 'דו ערכית', שבה ההגנה על כבוד האדם וחירותו משמשת תכלית עיקרית, והגשמת ערכיה של מדינת ישראל משמשת כתכלית משנה, כמניע או כתוצר לוואי". יש להזכיר בהקשר זה את התפיסה, הרואה את זכויות האדם כחלק מן האינטרס הציבורי, ומתקנת הציבור (שם, בעמודים 683, 691). מדברים אלה עולה המסקנה, כי חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו שינה את נקודת האיוון הפרשנית בין הזכות לכבוד ובין האינטרס הציבורי (ראו דברי כב' המשנה לנשיא

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 א' ברק בעניין גנימאת הנ"ל, בפסקה 14 (לפסק הדין). חקיקת חוק היסוד העצימה את משקלו
2 של הערך של כבוד האדם, ובגידרו הערך של ההגנה על השם הטוב, במסגרת האיזון שנעשה
3 בינו ובין שיקולי תקנת הציבור.

4
5 43. על רקע זה, מתבקשת קריאה זהירה ותחומה היטב של חריגי תקנת הציבור שנקבעו בפסק
6 דינו של כב' השופט אלון בעניין שאהה הנ"ל. אפשר בהחלט, שמתחייבת הצרה של חריגים
7 אלה. ברי, שאין מקום להרחבתם. המדובר בחריגים צרים, הנוגעים למצב של ניגוד עמוק וחזיתי
8 בין הטענה להוצאת לשון הרע, ובין אינטרסים בסיסיים של שמירה על חוק המדינה, בטחונה או
9 הסדר בה. אני סבור, כי ניגוד כזה אינו מתעורר במקרה שבפניי, בכל הנוגע לטענה כי הוצאה
10 לשון הרע כלפי קבוצת ההתייחסות של התובע, הם ערביי ירושלים, בעוצמה אשר יש בה כדי
11 להצדיק שלילתה של עילה לפי חוק איסור לשון הרע.

12
13 44. ודוק. הן בעניין איזקסון והן בעניין שבפניי, לא הלגיטימיות של עמדה זו או אחרת היא
14 העומדת לדיון. השאלה שעמדה שם לדיון היא קיומה של עילה שלא לרשום מפלגה על פי
15 החוק. בית המשפט השיב בשלילה לשאלה זו. השאלה העומדת לדיון כאן היא קיומה של עילה
16 לפי חוק איסור לשון הרע. אני סבור, על יסוד השיקולים שפורטו, כי עילה כאמור אינה נשללת
17 בגין שיקולים של תקנת הציבור. בין כך ובין כך, יש להדגיש כי אין לראות בהחלטה זו משום
18 מתן גושפנקא לעמדה זו או אחרת. ברוח זו צויין על ידי כב' השופט מ' בן פורת בעניין שאהה
19 הנ"ל, "יש לזכור ולהדגיש בהקשר זה כי דיון או הענות לתביעת דיבה אין פירושה הכרה מצדו
20 של בית המשפט בערכיה ובעקרונותיה של קבוצת המיעוט אליה מתייחסת התביעה ואין בה
21 הכרעה בשאלה האם הדברים שיוחסו לתובע הינם רצויים אם לאו מבחינה ציבורית" (בעמוד
22 748). דברים אלה חלים במישרין על המקרה שבפניי.

23
24 45. התוצאה היא, כי אני קובע ששמו הטוב של התובע נפגע בשל הקטע האמור בפרסום. יש
25 יסוד מוצק לטענת התובע, כי הנטען בקטע האמור עלול לפגוע בשמו הטוב בקרב קבוצת

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 ההתייחסות של ערביי מזרח ירושלים. הדברים אמורים ביתר שאת נוכח עדותו של התובע, אשר
2 לא נסתרה, לפיה רכישת נכסים של המנזר היווני על ידי מתנחלים יהודיים קיבלה הד ברחבי
3 מזרח ירושלים (עמוד 32, שורות 29 – 30). לא נסתרה גם טענתו של התובע כי עיקר לקוחותיו
4 הם בסקטור הערבי (עמוד 33, שורות 7 – 8). באופן דומה, לא נסתרה גם עדותו כי בא במגע עם
5 אנשים אשר הבינו את הפרסום כקושר אותו לרכישת המלון על ידי מתיישבים יהודיים (עמוד 33
6 , שורות 29 – 30).

7

8 46. עד כאן דנתי בטענת התובע כי שמו הטוב נפגע בקרב קבוצת ההתייחסות אליה הוא
9 משתייך, הכוללת את ערביי מזרח ירושלים. שונה המצב ביחס לטענת התובע, כי שמו הטוב
10 נפגע בקרב פלסטינים המתגוררים בשטחי הרשות הפלסטינית. רשות זו אינה מוכרת כמדינה.
11 יחסיה עם מדינת ישראל מורכבים. קיים משא ומתן מדיני בין הצדדים (ראו בג"צ 9202/08 ח"כ
12 לבנת נ' ראש הממשלה (2008)). בין הצדדים קיימים הסכמי ביניים (ראו בהקשר זה חוק יישום
13 הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה (סמכויות שיפוט והוראות אחרות) (תיקוני
14 חקיקה), (התשנ"ו-1996). מדינת ישראל מעבירה לרשות זו כספים (בג"צ 1169/09 פורום
15 משפטי למען ארץ ישראל נ' ראש הממשלה (2009)). בית המשפט העליון הכיר בעבודה של
16 עורך דין בתחומי הרשות כמקימה זכות להירשם כמתמחה בתחומי מדינת ישראל (עע"מ
17 8260/07 לשכת עורכי הדין בישראל נ' מוחמד (2008). ברע"א 4060/03 הרשות הפלסטינית
18 נ' דין (2007) אף נקבע שם כי הרשות הפלסטינית יכולה ליהנות מחסינות מתביעות בבית
19 המשפט בישראל, הכל בהתאם לתעודה של שר החוץ.

20

21 47. עם זאת, בהקשר אחר נפסק כי יש לראות בנתיני הרשות הפלסטינית משום נתיני אויב.
22 כאשר נדונה שאלת חוקתיותו של חוק, אשר הגביל את אפשרות ההתאזרחות של תושבי הרשות
23 הפלסטינית במסגרת מה שמכונה "איחוד משפחות", ציין כב' המשנה לנשיא (בדימ') מ' חשין
24 כי "מדינת ישראל, ידענו כולנו, נתונה במלחמה - למצער: במעין-מלחמה - אכזרית וקשה אל-
25 מול הרשות הפלסטינית ואירגוני טרור הפועלים מתוכה. תושבי האזור הפלסטינים הם בבחינת

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

נתיני אויב... (בבג"צ 7052/03 עדאלה-המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' שר הפנים (2006), בפסקה 2 לפסק דינו). עוד פסק, כי

"בין ישראל לבין הפלסטינים מתקיים עימות מזוין הנמשך שנים לא מעטות.... הציבור הפלסטיני נוטל חלק פעיל בעימות המזוין. בציבור הפלסטיני שוררת איבה לישראל ולישראלים. חלקים נרחבים מן הציבור הפלסטיני - ובכללם גם מי שנמנים עם מנגנוני הרשות הפלסטינית - תומכים במאבק המזוין בישראל ומשתתפים בו השתתפות פעילה. ארגוני הטרור ופעיליהם נטועים היטב בכל שדרות הציבור הפלסטיני וזוכים לסיועו, למצער בשתיקה ובאי-מניעת פעולות טרור.... כל אלו עובדות הן שאינן שנויות במחלוקת, והמסקנה הנדרשת מהן היא, שהרשות הפלסטינית היא ישות מדינית עוינת לישראל. כנדרש מכך, תושבי האזור - אזורי יהודה, שומרון וחבל עזה - הם בבחינת נתיני-אויב. אמת נכון הדבר: בין ישראל לבין הרשות הפלסטינית מתקיימת מערכת יחסים מורכבת וסבוכה שאינה אך מערכת יחסים שבמלחמה, וברי כי רבים מתושבי האזור אינם נוטלים חלק בטרור ואף מגנים אותו. אך אנו ענייננו הוא בכלל, ולעת שמדברים אנו בכלל - ברשות הפלסטינית ובציבור הפלסטיני - התמונה המצטיירת היא תמונה של איבה ועוינות. הרשות הפלסטינית עוינת את ישראל. ממקומות שבשליטתה, ובידיעתה - אפשר אף ביוזמתה ובעידודה - מתנהל מאבק מזוין נגד ישראל ותושביה, ופצצות-אדם מן האזור זורעים הרג והרס בישראל. יחסייה של ישראל והרשות דומים ליחסים בין מדינות הלוחמות זו-בזו...."

(בפסקה 12 לפסק הדין הנ"ל; ראו גם בפסקה 69 לאותו פסק דין. כן ראו בפסקה 10 לפסק דינו של כב' השופט א' גרוניס)

48. דברים אלה נכתבו בשנת 2006. הם רלוונטיים למועדים הנוגעים לתיק שבפניי, העוסק בפרסום שנעשה באוקטובר 2005. כאשר מדובר במדינת אויב, נפסק בעניין שאהה הנ"ל על ידי כב' השופטת בן פורת כי אין למי שנטען כלפיו כי הוא פועל נגד האינטרסים של אותה מדינה, עילה בלשון הרע. צויין, כי "אין לצפות מישראל שהמערכת השיפוטית שלה תכיר כ'לשון הרע' בפרסום (ולו גם כוזב) שתושב מתושביה (כמו המערער) פועל נגד האינטרסים של אויבי המדינה, אפילו מהווה פעילות כזאת הפרת אמונים מצדו כלפי אותה מדינה עוינת" (בעמוד

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

749). גם בהינתן האמור לעיל, לעניין עיגונה של הזכות לשם טוב כזכות חוקתית, אני סבור
שדברים אלה יפים גם לעניין ההליך שבפניי. מכאן, כי אין להכיר בעילת התביעה הנטענת, ככל
שמדובר בהוצאת לשון הרע ביחס לציבור הפלסטיני שבתחומי הרשות הפלסטינית.

49. סיכום ביניים. מכל האמור לעיל עולה, כי הוצא לשון הרע על התובע, הן בדברים
המייחסים לו רדיפת בצע, והן בדברים הקושרים בינו ובין רכישת המלון על ידי יהודים. על רקע
זה אדון בשאלה האם עומדות לנתבע הגנות על פי חוק איסור לשון הרע, ביחס לשני עניינים
אלה.

הגנות

50. הטענה בדבר רדיפת בצע. הנתבע טוען בסיכומיו בהקשר זה להגנה המבוססת על סעיף 15
(5) לחוק איסור לשון הרע. עניינה של הגנה זו, בין היתר, בהבעת דעה על התנהגותו של הנפגע
כבא כוח. עם זאת, תחולתה של הוראה זו הותנתה בכך שההתנהגות המבוקרת תיעשה "בישיבה
פומבית" (שנהר, בספרו הנ"ל, בעמוד 324). בהקשר זה הובעה בספרות הדעה, כי דברים
הנוגעים לצדדים להליך משפטי, שהתרחשו מחוץ לכותלי בית-המשפט, לא יהיו מוגנים (שם,
שם).

51. במקרה שבפניי, מן הפרסום עולה כי הטענה כלפי התובע היתה מבוססת על מספר נתונים:
(א) שכנוע בן משפחתו סלימאן להגיש תביעה. (ב) התנגדות לנסיגות פשרה במהלך ההליך. (ג)
הליכי העיקול שהופעלו (ד) מעשה החסד שנעשה עם סלימאן בעצם העסקתו. לכל אלה יש
נגיעה להליכי משפט, אשר ניתן לראות אותם כהליכים פומביים (ראו בהקשר זה את העיקרון
הכללי הקבוע בתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים) התשס"ג – 2003, בתקנה
4; ראו גם החלטתו של כב' הרשם י' מרזל בע"א 8849/01 סבוב נ' פקיד השומה למפעלים

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 גדולים (2005), שם נקבע העקרון לפיו יש לאפשר עיון בתיקי בית משפט, אלא אם הדבר נאסר,
2 וזאת מכוח עיקרון פומביות הדיון (בפיסקה 6 ואילך)). עם זאת, ספק אם ניתן לומר שפעולות
3 אלה בוצעו בישיבה פומבית של בית המשפט, כנדרש בהוראה זו.

4

5 52. בכך לא מסתיים הדיון. חוק איסור לשון הרע קובע, בין הגנות תום הלב, הגנה לביקורת על
6 פעולה שהנפגע עשה בפומבי (סעיף 15(6); להגנה זו ראו לאחרונה רע"א 2572/04 פריג' נ' כל
7 הזמן (2008), בפיסקה 19). הגנה זו היא מעין "הגנת סל" הכוללת מגוון של סיטואציות (ראו
8 שנהר, בספרו הנ"ל, בעמוד 326). נוכח הקרבה העניינית והרעיונית בין הגנה זו ובין ההגנה לה
9 טען הנתבע, ונוכח הנחת תשתית רלוונטית על ידי שני הצדדים, אין מניעה לדון בהגנה זו.

10

11 53. מהן הדרישות לביסוסה של הגנה זו? בפסיקה נקבעו מספר כללים הרלוונטיים לעניין
12 שבפניי, כפי שיפורט להלן.

13

14 (א) ראשית, נפסק כי "אדם הנשען על 'הבעת דעה בתום-לב' חייב להביא לידיעת הקורא את
15 התשתית העובדתית עליה הוא מסתמך – ועל אותן עובדות להיות נכונות" (דברי כב' השופט
16 מ' בן פורת בע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד
17 לא(2) 281 (1977), בפיסקה 4 לפסק דינה). הרציונל ביסוד דרישה זו הוא מתן אפשרות לקורא
18 לשפוט בעצמו האם יש בסיס לדעה המובעת, אם לאו. בספרות צויין, בהקשר זה, כי "אם פרסום
19 כולל טענה משמיצה המנוסחת כדעה מבלי לציין את העובדות שעליהן היא מסתמכת, אזי יש
20 להתייחס לדעה כאל קביעת עובדה, והגנת הבעת הדעה לא תחול עליה (שנהר, עמוד 316). עם
21 זאת, צויין כי המפרסם אינו חייב להביא את כל העובדות שהובילו אותו לגיבוש הדעה שהביע,
22 והוא רשאי להסתפק בהבאת 'העובדות העיקריות' שעליהן הושתתה דעתו" (שם, שם; ההדגשה
23 במקור).

24

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

(ב) נפסק, כי "ההגנה תחול רק כאשר הדעה המובעת היא כזו שניתן היה להסיק אותה באופן סביר מעובדות האמת שעליה היא מסתמכת" (שם, בעמוד 318). דעת הרוב בפסק הדין המנחה בסוגיה זו, היא דעתו של כב' מ"מ הנשיא לנדוי בד"נ 9/77 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ, פ"ד לב (3) 337 (1978), בעמוד 351, שם צויין כי "די בכך, שאדם סביר יכול היה להסיק את המסקנה שהיתה בגדר לשון הרע מן העובדות שצוינו בפרסום". בספרות צויין, כי נראה כי זהו המבחן המחייב כיום (שנהר, בספרו הנ"ל, בעמוד 319).

(ג) לעניין תום הלב הנדרש בקשר להגנה זו, צויין כי "כוונת המפרסם בפרסום את הבעת הדעה מלמדת על תום לבו, ואם נקבע שעשה את הפרסום ממניעים טהורים יהיה בכך כדי ללמד על קיומו של תום לב. עם זאת, בהעדרה של כוונת זדון אין די" (בעמוד 321).

54. בשים לב לכללים אלה, אני קובע כי הנתבע לא הרים את הנטל הרובץ עליו לביסוס ההגנה האמורה. כמה טעמים ביסוד מסקנה זו:

55. (א) ראשית, הדעה שהובעה אינה עולה באופן סביר מן העובדות שהובאו. מן החומר שבפני עולה, כי התובע אכן התנגד לניסיונות לפשרה במסגרת ההליך שהתנהל בבית הדין לעבודה (ראו עדות התובע, עמוד 15, שורות 9 – 12). עם זאת, טען כי ניסה לפתור את הבעייה בפגישה עם הנתבע, אך קיבל תשובות שדחו כל משא ומתן (עמוד 25, שורות 22 – 28). טענה אחרונה זו לא נסתרה. יש להעיר, כי לא הובאו פרטים אודות הפשרה שהוצעה, ועל היחס בינה ובין תוצאת פסק הדין שניתן לבסוף על ידי בית הדין לעבודה.

(ב) אין מחלוקת גם, כי התובע פעל לעיקול מכוניתו של הנתבע, ובין היתר נכח בסמוך לבית הנתבע כאשר בוצע העיקול בפועל. עם זאת, יש להטעים כי אף שמדובר במכונית יוקרתית, אשר נרכשה בסכום של 170,000 ₪ (עדות הנתבע, עמוד 48, שורה 25), לא מנע הדבר מן הנתבע לטעון בהליכי ההוצאה לפועל כי יכולת ההחזר החודשית שלו מסתכמת בסכום של 300

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

נח (ראו נספח ו' לתצהיר התובע). בהקשר זה אוסיף, כי לא נסתרו טענות התובע כי נוסף
למכונית, החזיק הנתבע בבניין המושכר כולו לתושבים זרים, ובזכויות במושע בקרקע בשטח
של כ – 7,900 מ"ר במיקום מרכזי בשועפט (פיסקה 27 לתצהיר התובע).

(ג) אשר לטענה כי נעשה מעשה חסד עם סלימאן, הרי שטענה זו לא התקבלה בפסק דינו של
בית הדין לעבודה. בית הדין קבע, בפיסקה 20 לפסק דינו, כי הקרבה המשפחתית השליכה על
עצם העסקתו של סלימאן. נקבע כי נהגו עימו כבן משפחה, וכי יתכן שלולא הקרבה
המשפחתית היו יחסי העבודה מסתיימים זמן רב לפני המועד בו הסתיימו למעשה. עם זאת,
קבע בית הדין גם כי סלימאן ראה בבית המלון מרכז חייו, והקדיש לו את כוחותיו. נקבע עוד, כי
הנתבעים נהנו מעבודתו במשך שנים רבות. על פי פסק הדין, אין מדובר במעין נדבה שניתנה
לסלימאן, גם אם היחסים המשפחתיים היו בעלי משקל משמעותי ביחסי הצדדים. התוצאה היא,
כי אין בעניין זה כדי לבסס את הפרסום בנקודה הנדונה.

(ד) בנסיבות אלה, התשתית שהובאה אינה תומכת בטענות מרחיקות הלכת שביטא הנתבע,
ובדימויים הקשים בהם השתמש. גם על פי המבחנים המרחיבים ביותר לעניין הקשר בין
התשתית העובדתית ובין המסקנה המובעת, וגם על פי הגישות המרחיבות ביותר לעניין מרחב
ההתבטאות המותר בחברה חופשית, קשה להשתכנע כי האמירות שבוטאו מצויות במקרה זה
בתחומי של מתחם הסבירות. אכן, לא עולה מן הפרסום פעולה של התובע, אשר פעל כעורך
דין של צד, החורגת מייצוג סביר ומתבקש של אותו צד (וראו הוראת סעיף 54 לחוק לשכת
עורכי הדין, התשכ"א – 1961, הקובעת את חובתו של עורך הדין לפעול במסירות ובנאמנות
לטובת שולחו).

(ה) בתוך כך, החריגה מתחומי הסביר מונעת את החלתה של חזקת תום הלב, הקבועה בסעיף
16(א) לחוק איסור לשון הרע.

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

- 1 56. שנית, הנתבע נמנע מלפרט בפרסום עובדות מטריאליות, אשר לשיטתו מבססות את הדעה
2 שהובעה. כך לגבי הטענה העולה בסיכומי הנתבע, בדבר סכום התביעה שהוגשה, והפער בין
3 סכום זה ובין הסכום שנפסק בסופו של דבר. נתונים אלה לא הובאו, ולו באופן כללי, בפרסום.
4 אדרבא, בפרסום נטען דווקא שהתובע זכה בתביעתו. במצב זה, לא יכולה לעמוד לנתבע הגנה
5 של הבעת דעה, באין הצגה של העובדות הבסיסיות עליהן נשען הנתבע.
6
- 7 57. הטענה לקשר בין מעשי התובע ובין רכישת המלון על ידי יהודים. טענתו של הנתבע
8 לעניין זה היתה במישור פירוש הביטוי. הנתבע לא העלה הגנה של אמת בפרסום, או כל הגנה
9 רלוונטית אחרת. במצב זה, לא עומדת לו הגנה לעניין זה.
10
- 11 58. (א) בשולי הדיון בנושא ההגנות מתבקשת התייחסות לטענה של התובע, אותה לא קיבלתי.
12 התובע טען, כי לנתבע שיטת ביצוע, וכי הוא מוציא לשון הרע לא רק על התובע, כי על מדינת
13 ישראל כולה (פיסקה 24 לתצהירו). לטענתו, הנתבע מנהל אתר אינטרנט ובו הוא מפיץ דברים
14 אנטישמיים, המציגים את הציבור הישראלי באור שלילי (פיסקה 25 לתצהירו). התובע מוסיף
15 וטוען, כי הנתבע אוסף תמונות של מקרים ואירועים קשים בהם נפגעים אזרחים פלסטיניים על
16 ידי אנשי כוחות הביטחון ואזרחים ישראליים, ומפיץ תמונות אלה באמצעות האתר שלו.
17 לטענתו, התמונות מציגות את מדינת ישראל כמדינה מקפחת זכויות, משפילה אנשים, מציקה
18 לאנשים, הורגת אנשים ושלום (פיסקה 26 לתצהירו).
19
- 20 (ב) אין בטענה זו כדי לסייע לתובע. עיינתי בחומר שהוגש, הנוגע לפרסומים אחרים של הנתבע.
21 מתברר, כי הנתבע מנהל אתר אינטרנט בשם "bigdreamsmallhope.com". אפשר לראות
22 חלק מן התכנים שבו כתכנים המעלים ביקורת חריפה נגד מדיניותה של מדינת ישראל בנושאים
23 שונים. באתר עולים תכנים מגוונים, ובהם חוסר אמון והסתה כלפי האחר; גדר ההפרדה; עוני;
24 אובדן בטחון אישי; קשיים במשא ומתן בין הצדדים; אנטישמיות (אשר על פי הטענה היא

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 תוצאה מהקונפליקט); גישה למקומות תפילה; סוגיית המחסומים; פחד; הפרת חוק על ידי שני
2 הצדדים; טרור; אלימות; הרס; ושכול משני הצדדים.

3
4 (ג) אף כי קיים קשר אסוציאטיבי רופף ומרוחק בין חלק מן התכנים שבאתר ובין העניין שבפניי,
5 לא מצאתי בין תכנים אלה ובין הפרסום שבפניי קשר, המשליך על קיומן של הגנות בנסיבות
6 העניין. התכנים המתייחסים ליחסי המדינה והפלסטינים באזור יהודה ושומרון, אינם נוגעים
7 במישרין לנושא הפרסום. הם אינם משליכים על קיומן של הגנות לנתבע. הם אינם מלמדים על
8 חוסר תום ליבו של הנתבע בעשיית הפרסום.

9
10 (ד) אציין עוד, כי השאלה אם הדברים מקימים אחריות של הנתבע במישור כלשהו, כפי שנרמז
11 על ידי התובע, חורגת במידה ניכרת מגדריו הסבירים של תיק זה. ניתן להטיל בכך ספק רב.
12 המדובר באתר בו תכנים מרובים ומורכבים. ניתן להעלות טענות שונות לגבי המסר הכללי
13 העולה ממנו (ראו בפסקה 22 ואילך לתצהיר הנתבע; ראו גם את התקליטור שצורף לתצהיר
14 הנתבע לעניין זה³; כן ראו נספח ג' לתצהיר הנתבע). גם אם חלק מן המסרים הם אנטי
15 ישראליים, הרי שמסרים אלה אינם עומדים למשפט בהליך שבפניי. לא אהדתו של הנתבע
16 למדינת ישראל עומדת על הפרק במקרה זה. קשה ללמוד מן החומר שהוגש ביחס לאתר דבר
17 מה ברור, המשליך על העניין שבפניי. בנסיבות אלה, איני מייחס משקל לעניין זה בהכרעתי.

18
19 הסעדים: פיצויים

20
³ עייניתי בתקליטור. התקליטור כולל מצגת המציגה את השלום כמטרה. מוצגים בו החלומות הגדולים של כל אחד מן הצדדים
הסכסוך, לשיטתו של הנתבע, כשאיפה למדינה בלעדית שלו בתחום שבין הים ובין הנהר, אשר בירתה ירושלים, וכאשר הצד האחר
"נעלם". הוא מציג את התקווה הקטנה כחיים משותפים בהרמוניה, גבולות בטוחים, יחסי שכנות טובה, וירושלים כבירה משותפת.
הוא יוצר הנגדה בין הדרך של קונפליקט, אשר לטענתו הצדדים מצויים בה, ובין הדרך האלטרנטיבית האמורה, של שלום, אותה מציע
הנתבע. בהקשר זה, נקלע התובע לקושי בניסיונו להסביר את המסר העולה מן האתר (ראו עמוד 41, שורות 5 – 7). בהמשך גם הודה
כי אינו מבין את המשמעות של המצגת (עמוד 41, שורה 23).

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

59. (א) נזק ממוני. התובע טען לנזק ממוני. הוא טען כי הוא מייצג ועומד בקשרים מקצועיים עם גופים כלכליים רבים במזרח ירושלים, ובהם ששה בתי מלון, אשר שמותיהם לא פורטו בכתב התביעה. לטענתו, הפרסום ירתיע לקוחות פוטנציאליים מן המגזר הערבי וממזרח ירושלים, אשר יש להניח כי חלקם לפחות יימנעו מלפנות אליו לקבלת שירותים משפטיים בעתיד. התובע העריך בתביעתו נזק זה בסכום של 150,000 ₪ (ראו בפסקה 14 לתצהיר התובע).

(ב) התובע טען, כי כתוצאה מן הפרסום החל להפסיד לקוחות רבים (פסקה 17 לתצהירו). שלושה מתוך ששה בתי מלון אשר עבדו עימו הפסיקו את עסקיהם איתו ללא כל סיבה (פסקה 18 לתצהירו). התובע טוען כי הסיבה להפסקת הקשר היא הפרסום (פסקה 18 לתצהירו). על רקע כל אלה, כך טוען התובע, נאלץ להודיע לשותפיו במועדדים הרלוונטיים, עו"ד יהושוע, על פירוק השיתוף ביניהם (פסקה 19 לתצהיר; ראו עמוד 35, שורות 12 - 15).

60. דין טענות התובע לנזק ממוני להידחות. אבהיר את הטעמים ביסוד מסקנה זו.

(א) ראשית, בכל הנוגע לקשר בין התובע ובין עו"ד יהושוע, התובע נקלע לסתירה, שכן במקום אחד טען כי הוא שיזם את פירוק השיתוף, ובמקום אחר טען כי השותפות פורקה בגלל עו"ד יהושוע (עמוד 25, שורה 7). בהמשך עלה מתשובה אחרת, כי היו גורמים נוספים שהשפיעו על פירוק השותפות, אם כי התובע טען כי הפרסום היה העיקרי ו"כמעט הבלעדי" (בעמוד 38, שורה 14). במצב דברים זה, התבקש כי עו"ד יהושוע יזומן להעיד. התובע בחר שלא להזמין. הוא נמנע מלהסביר החלטה זו (עמוד 38, שורה 25). אני מתקשה, במצב זה, לקבל את הגירסה כאילו השותפות פורקה בשל הפרסום.

(ב) בכל מקרה, עולה מעדותו של התובע כי עסקיהם המשותפים של השניים נותרו בעינם (בעמוד 35, שורות 17 - 19). יוצא, כי לא נגרמה לתובע פגיעה במישור זה. נותרה רק טענתו

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 של התובע להוצאות בגין הקמת משרד חדש (עמוד 35, שורות 20 – 21). על הוצאות כאלה לא
2 הונחה תשתית כלשהי. אף לא הונחה תשתית מינימאלית לעניין הכנסותיו של התובע, לפני
3 הפרסום ואחריו. במצב זה, אני קובע כי לא הונחה תשתית של ממש לנזק ממוני בהקשר זה, ולא
4 קויימה מצוות סעיף 76(2) לפקודת הנזיקין למסור פרטים מלאים אודות נזק נטען זה.

5

6 (ג) שנית, לא הובאו ראיות ממשיות על הפסקת קשר של התובע עם בית מלון או לקוח אחר
7 כתוצאה מן הפרסום. בכתב התביעה או בתצהיר לא נקב התובע בשמותיהם של בתי המלון אשר
8 הפסיקו כביכול קשר עם התובע. בחקירה הנגדית נקב התובע בשמותיהם של בית מלון אלו, ו
9 בית מלון מרידיאן, ובית מלון הולילנד, אשר הפסיקו לפי הטענה את הקשר עם התובע, לטענתו
10 ללא כל סיבה (עמוד 18, שורות 24 – 25). לא הובא מי מבעליהם או מנהליהם כדי להעיד על
11 הקשר והפסקתו. בתוך כך, לא פעל התובע בהתאם להודעתו, כי יזמן את הגורמים הרלוונטיים
12 (עמוד 19, שורה 25).

13

14 (ד) באופן דומה, נמנע התובע מהצגת תיעוד כלשהו לגבי קשר שהיה ונפסק, אף כי טען כי כזה
15 נמצא בידו (עמוד 20, שורות 4 – 6). בהקשר זה טען התובע לחיסיון עורך דין לקוח, אך לא
16 הניח תשתית כי ניסה לקבל הסכמה של הלקוחות הנטענים להגשת החומרים (ראו עמוד 21,
17 שורה 2). מחדלים אלה פועלים לחובתו. לא הובא תיעוד גם לגבי הכנסות כלשהן שהיו לתובע
18 ואבדו כתוצאה מן הפרסום. גם לא הובאה ראיה ישירה המלמדת כי מי ממנהלי או בעלי אותם
19 בעלי מלון קרא בפועל את הפרסום. במצב זה, לא הונחה תשתית מינימלית, המאפשרת לפסוק
20 פיצוי ממוני כלשהו בגין עניין זה.

21

22 61. נזק לא ממוני, פיצוי ללא הוכחת נזק. לעניין שיעורו של הפיצוי בגין נזק לא ממוני עקב
23 הוצאת לשון הרע, נפסק בע"א (י-ם) 5452/04 מילר נ' כהן (2004) כי
24

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 "להבדיל מנזקי ממון, הניתנים ברגיל לשומה ולתחשיב ברמת דיוק זו או
2 אחרת, הפיצויים עבור נזק שאינו של ממון מבוססים על הערכה כללית
3 ביותר, המבטאת את הגישה המשפטית הראויה להטבת נזקים מסוג זה. זו
4 משקללת את הנתונים הקבועים הרלוונטיים לסוגיה: יחס החברה לתופעה
5 הקלוקלת, נפיצותה והערכים המתנגשים הדורשים איזון לגביה. בנוסף
6 לכך, יש ליתן את הדעת כמובן גם לנזקים הקונקרטיים-האישיים, לשיעור
7 הפגיעה הישיר והעקיף בעטיו של הפרסום ולטיבו הפוגעני. כך, למשל, יש
8 להביא בחשבון - מבלי להתיימר למצות את הדברים - גם את הגורמים
9 הבאים: היקף הפרסום, טיבו, חומרתו, הבלטתו, נפיצותו, מטרתו (לרבות
10 בחינת השאלה האם נעשה מתוך זדון או מחמת רשלנות ואולי אף משגגה),
11 סגנונו, צורתו ועוד"

12
13 62. בהקשר זה יש להביא בחשבון את השיקולים הבאים:

14
15 (א) הנתבע כתב על התובע דברים פוגעניים בשני היבטים. הוא תקף אותו באופן אישי על
16 פעולותיו כעורך דין. הוא קשר בלא כל בסיס בין פעולותיו ובין נושא של רכישת בית המלון
17 אשר בבעלות משפחתו של הנתבע. הנתבע חרג, בפרסומים אלה, במידה ניכרת מן הסביר. יש
18 יסוד סביר לקבוע כי נגרמו לתובע השפלה ופגיעה ממשיים כתוצאה מן הפרסום בשני עניינים
19 אלה.

20
21 (ב) הנתבע לא חזר בו מן הדברים גם כאשר ניצל שוב את אותה הבמה, והתייחס לאותן סוגיות
22 בחלוף יומיים מעשיית הפרסום (ראו ת/1). יש בכך כדי להחליש את טענת הנתבע, כי פעל
23 בעשיית הפרסום בלהט הרגע, וכי אפשר שאם היה שוקל את הדברים לא היה עושה את
24 הפרסום. המדובר בנתון הפועל בכיוון של הגברת הפיצויים.

25
26 (ג) בכל הנוגע לפרסום אשר ייחס לתובע תכונות של רדיפת בצע, יש להביא בחשבון כי התובע
27 פעל לעניין זה כעורך דין. עיקר פעולותיו היו, כמוסבר לעיל, סבירות. יש ממש בטענות התובע,
28 כי אין להפקיר את שמם הטוב של עורכי דין, הפועלים באופן סביר ונאמן בשליחות
29 לקוחותיהם.

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1

2 (ד) לגבי הפרסום האמור, שקלתי האם היחס בין הסכום שנפסק בבית הדין לעבודה, ובין הסכום
3 שנתבע (אשר עמד על כ – 37% מן הסכום שנפסק) עשוי לתמוך בטענות הנתבע. אזכיר, כי
4 המדובר בנתון שלא הובא במסגרת הפרסום. הגעתי למסקנה כי התשובה לכך היא בשלילה.
5 הפער האמור הוא, אכן, משמעותי. עם זאת, אין הוא יוצא דופן. בסופו של דבר, בית הדין
6 לעבודה קיבל חלק ממשי מן הטענות שהועלו בתביעה, ופסק לסלימאן סכום נכבד. לא ניתן
7 לומר כי המדובר בתביעה חסרת יסוד. אדרבא, בפרסום אף כתב הנתבע עצמו כי התובע זכה
8 בתביעה.

9

10 (ה) יש להטעים, לעניין זה, כי עמדת הנתבע (וראו ת/1, וכן בעדותו, עמוד 47, שורה 10), היא
11 כי לפי החוק הפלסטיני היה סלימאן זכאי לסכום של 30 – 40,000 ₪. אפשר, כי זהו, בשילוב
12 הטענה כי נעשה חסד עם סלימאן בעצם העסקתו, הבסיס לטענתו בדבר רדיפת בצע על ידי
13 התובע. ברם, אף טענה זו לא הועלתה בפרסום. אמיתותה לא הוכחה. ממילא, אין בה כדי
14 להעיד על רדיפת בצע. הדברים אמורים ביתר שאת בשים לב לכך שעל פי פסק דינו של בית
15 הדין לעבודה, אשר החיל על העניין את הדין הישראלי, היה סלימאן זכאי לסכום גבוה פי כמה
16 וכמה.

17

18 (ו) נקודה נוספת נוגעת להיקף הפרסום. מן החומר שבפניי עולה כי הפרסום, אשר נשלח
19 באמצעות הדואר האלקטרוני, הועבר על ידי אחד הנמענים לשורה של גורמים נוספים. הדבר
20 עולה מהעתק הפרסום אשר צורף לכתב התביעה. האם יש להביא עובדה זו בחשבון בעניין
21 הנזק? מחד, אין מדובר בפרסום שנעשה על ידי הנתבע עצמו. מאידך, הנתבע בחר לעשות
22 פרסום פוגעני באמצעות דואר אלקטרוני. המדובר באמצעי תקשורת, המאפשר העברת מסרים
23 כתובים לצדדים נוספים ללא מאמץ. השולח אי מייל צריך להביא בחשבון אפשרות זו. אין
24 מדובר באפשרות רחוקה או בלתי צפויה. המדובר באפשרות טבעית, שכיחה ומקובלת. מן
25 הכתובות ברשימה אליה הועברו המיילים לא תמיד ברור מי הנמען. עם זאת, עולה מן הכתובות

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 כי לפחות חלק מן הנמענים הנוספים הם בתי מלון במזרח ירושלים. יש בנתון זה כדי להעצים
2 את הפגיעה בשמו הטוב של התובע.

3
4 63. בסופם של הדברים, לאחר שהבאתי בחשבון את כל השיקולים האמורים, החלטתי לחייב
5 את הנתבע לשלם לתובע פיצויים בסכום של 40,000 ₪.

6
7 תיקון והכחשה

8
9 64. התובע עותר לפרסום של תיקון והתנצלות, וכן פרסום של פסק הדין, בכתובות האינטרנט
10 בהן הופץ הפרסום, ובשלושה עיתונים הנפוצים ביותר במזרח ירושלים ובשטחי יהודה
11 ושומרון.

12
13 65. חוק איסור לשון הרע אינו מכיר בסעד של התנצלות, כי אם בסעד של תיקון והכחשה (סעיף
14 9(א)(2) לחוק). בנסיבות העניין, בהן בוצע הפרסום בקרב נמענים אשר עשויה להיות להם
15 נגיעה לתפקודו המקצועי של התובע, קיימת הצדקה לסעד זה. עם זאת, מבחינת היקף הפרסום
16 של התיקון וההכחשה, לא מצאתי הצדקה לחרוג מהיקף הפרסום המקורי, אשר נעשה לרשימת
17 התפוצה שנזכרה לעיל.

18
19 66. התיקון וההכחשה ייעשו בשפה בה נעשה הפרסום המקורי, היא השפה האנגלית. נוסח
20 התיקון וההכחשה יהיה כדלקמן:

21
22 "ביום 2.10.05 שלחתי אי מייל לחברי ארגון P.E.F. נושא האי מייל
23 היה מלון ניו אימפריאל הוטל. באי מייל כיניתי את עו"ד עמאד
24 עווידה, אשר ייצג לקוח בבית הדין לעבודה בתביעה נגד המלון
25 ובעליו, ופעל למימוש פסק הדין שניתן לטובת לקוחו, "שיילוק רודף
26 בצע". טענתי כי כאשר פעל לעיקול מכונית, עו"ד עווידה "רצה
27 בחתיכת בשר – המכונית". כמו כן, טענתי כי אין זה צירוף מקרים, כי

בתי המשפט

א 009979/05

בית משפט השלום ירושלים

תאריך: 22/04/2009

לפני: כב' השופט עודד שחם

1 בעת שבוצעו פעולות אלה, מאיים עורך הדין המייצג מתיישבים
 2 יהודיים המבקשים לרכוש את המלון, בנקיטת הליכים משפטיים.
 3 עו"ד עווידה הגיש נגדי בגין הפרסום תביעת לשון הרע (ת.א.
 4 9979/05 בבית משפט השלום בירושלים). התביעה התקבלה. בית
 5 המשפט קבע, כי בדברים האמורים הוצאתי לשון הרע על התובע. בית
 6 המשפט קבע עוד, כי בפרסום לא היה בסיס לטענות המייחסות
 7 לתובע רדיפת בצע, וכי לא היה בסיס גם לטענות בהן קשרתי בין
 8 פעולות התובע ובין הניסיון של מתיישבים יהודיים לרכוש את בית
 9 המלון.
 10 בית המשפט חייב אותי בתשלום פיצויים בסך של 40,000 ₪,
 11 בהוצאות משפט בסכום של 1,325 ₪, ובשכר טרחת עורך דין בסך
 12 של 6,000 ₪ בצירוף מע"מ כדין"

13
 14 התיקון וההכחשה יפורסמו תוך 21 ימים מקבלת פסק דין זה.

15
 16 התוצאה

17
 18 התביעה מתקבלת בחלקה. הנתבע ישלם לתובע 40,000 ₪. כמו כן, ישלם לו הוצאות משפט
 19 בסך של 1,325 ₪, ושכר טרחת עורך דין בסך של 6,000 ₪ בצירוף מע"מ כדין. בקביעת שכר
 20 טרחת עורך הדין הובאו בחשבון בין היתר היקף התיק והעבודה שהושקעו בו, ניהול התיק על
 21 ידי הנתבע חרף העדרן של טענות הגנה ממשיות, והעובדה שהתובע ייצג את עצמו בהליך. כל
 22 הסכומים ישולמו עד ליום 1.6.09.

23
 ניתן היום כ"ז בניסן, תשס"ט (21 באפריל 2009) בהעדר הצדדים

24
 עודד שחם, שופט

25

26

בתי המשפט**א 009979/05****בית משפט השלום ירושלים****תאריך: 22/04/2009****לפני: כב' השופט עודד שחם**

1

2

3

4

5

6

א 009979/05 130 סימונה נ